

Schoolondersteuningsprofiel

2024-2025

Waar grote
dromen ontstaan

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wat is basisondersteuning	5
3. Organisatie ondersteuningsstructuur	6
3.1 Niveaus waarop (basis-)ondersteuning is georganiseerd	6
3.2 Aanwezige expertise	6
3.3 Professionalisering van medewerkers	6
4. Organisatie ondersteuningsstructuur	6
4.1 Leer- en ontwikkelingsproblemen	6
4.2 Problemen op het gebied van werkhouding	7
4.3 Problemen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling	8
4.4 Problematieken op het gebied van specifieke gedragskenmerken	9
4.5 Problematieken in het domein van de thuissituatie	10
4.6 Problematieken die gerelateerd zijn aan fysieke en medische kenmerken	10
5. Grenzen aan zorg	11
6. Ambities	11
7. Bijlagen	12
Kwaliteitskaart interne vertrouwenspersoon	12

1. Inleiding

Het onderzoekskader van de inspectie (2017) schrijft voor dat scholen leerlingen een passend onderwijsaanbod, onderwijs ondersteuning en/of begeleiding biedt.

Dit aanbod is gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen en gericht op een ononderbroken ontwikkeling.

In het samenwerkingsverband waarvan KC De Ontluiking deel uitmaakt, is vastgesteld welk niveau van basisondersteuning door de school geleverd dient te worden om in deze behoefte van kinderen te kunnen voorzien.

De besturen die aangesloten zijn bij SWV de Meierij hebben gemeenschappelijke bepaald wat zij onder basisondersteuning verstaan (zie WOOT, 2013).

Vanuit de wet zijn scholen verplicht aan te geven welke extra ondersteuning zij kunnen bieden boven op de ondersteuning die als minimum binnen het samenwerkingsverband is afgesproken.

Binnen SWV de Meierij bepalen scholen/ schoolbesturen op welke wijze zij het vereiste niveau van basisondersteuning realiseren. Scholen verschillen hierin.

In de schoolondersteuningsprofielen omschrijven zij hoe zij vormgeven aan de basisondersteuning, wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning.

Het SOP (school ondersteuningsprofiel) vervult voor scholen en SWV een belangrijke functie voor de aanvraag en toekenning van lichte middelen voor arrangementen.

Daarnaast kan in voorkomende gevallen met behulp van het SOP worden gemotiveerd dat de school niet kan voldoen aan specifieke ondersteuningsbehoeften van individuele kinderen. Het SOP vervult in dergelijke situaties een belangrijke rol in de motivatie van weigering toelating.

De scholen van regio midden van het samenwerkingsverband werken met een uniform format voor het schoolondersteuningsprofiel. Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld middels dit format. Deze versie van het SOP is bedoeld voor uitwisseling op wijkniveau, interne kwaliteitszorg van scholen/ besturen, externe verantwoording én op aanvraag voor ouders. De beschrijvingen in dit SOP worden jaarlijks geactualiseerd.

SSPOH stelt jaarlijks per wijk een eenvoudiger leesbare publieksversie voor ouders beschikbaar nadat deze versie door de scholen is goedgekeurd. Deze wordt op wijkniveau uitgegeven.

SOP's dienen te worden vastgesteld door de MR van het betreffende kindcentrum/school.

Voor het SOP van KC De Ontluiking is dit gebeurd op 19-08-2024.

Directie en MR De Ontluiking

2. Wat is basisondersteuning

SWV de Meierij heeft een niveau voor basisondersteuning vastgesteld dat minimaal mag worden verwacht van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Een beschrijving hiervan kunt u vinden door te klikken op [deze link](#). Basisondersteuning is het geheel van preventieve (voorkomen) en lichte curatieve (verbeterende) maatregelen die binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van het kindcentrum (in en om de groepen en binnen de eigen organisatie) worden georganiseerd. Dat begint met het onderwijsaanbod dat de scholen voor alle leerlingen verzorgen. Dat aanbod dient aan eisen van basiskwaliteit te voldoen. Daarnaast wordt onderstaande set eisen aan scholen gesteld:

- Scholen zijn in staat leer- opgroei- en opvoedproblemen vroegtijdig te signaleren, te screenen en de ontwikkeling van deze problematieken te volgen (monitoren).
- Scholen beschikken over een verantwoord aanbod voor kinderen met leerproblemen. Hiervoor maakt elke basisschool gebruik van protocollen.
- Scholen beschikken over een afgestemd en samenhangend aanbod voor kinderen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- Scholen beschikken over een aantoonbare aanpak die gericht is gericht op:
 - het voorkomen van gedragsproblemen.
 - Het bevorderen van de sociale veiligheid (waaronder fysieke en pedagogische veiligheid);
- Scholen beschikken over een aanpak die gericht is op het zorgvuldig overdragen van kinderen naar andere scholen;
- Schoolgebouwen beantwoorden aan de wettelijke toegankelijkheidseisen. Tevens beschikken scholen over aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen.

Bovenstaande eisen veronderstellen een ondersteuningsstructuur en een doordacht aanbod specifiek gericht op kindkenmerken. De structuur en het aanbod voor deze kindkenmerken is omschreven in respectievelijk hoofdstuk 3 en 4. Voor een verantwoording van bovenstaande lijst eisen verwijzen wij u naar onze schoolgids waar ons schoolbeleid beschreven staat.

Basisondersteuning op De Ontluiking

Op De Ontluiking wordt goed onderwijs gegeven in heterogene groepen. Dat betekent dat iedere groep een zogenoemde combinatiegroep is. Het werken in een combinatiegroep vraagt van een leerling andere vaardigheden dan wanneer leerlingen in een homogene groep onderwijs volgen. Op De Ontluiking worden leerlingen begeleid in de ontwikkeling van deze vaardigheden zoals het omgaan met uitgestelde aandacht.

De ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd volgens observaties van leerkrachten, methode gebonden toetsen en het IEP Leerlingvolgsysteem. Minimaal tweemaal per jaar wordt de ontwikkeling van de basisvakken technisch lezen, rekenen, begrijpend lezen en spelling van alle leerlingen doorgesproken en wordt de voortgang besproken. Aan de hand van alle data wordt er besproken en besloten of er eventuele interventies in het leerproces ingezet dienen te worden om tot optimale ontwikkeling te komen. Deze interventies, zowel klassikaal als leerlinggericht, worden vastgelegd in de groepsplannen.

3. Organisatie ondersteuningsstructuur

De basisondersteuning is in de meeste gevallen op dezelfde manier georganiseerd, dit staat verder in hoofdstuk 4 beschreven. De Ontluiking vindt het welzijn van de leerling echter het meest belangrijk en kan om die reden in overleg met ouders afwijken van de verschillende fases, dit zal altijd in het belang van de leerling zijn.

3.1 Niveaus waarop (basis-)ondersteuning is georganiseerd

In de onderstaande paragrafen wordt het specifieke ondersteuningsaanbod van de school beschreven waarbij steeds wordt aangegeven op welk niveau in de school ondersteuning wordt geboden. Hierbij worden vijf niveaus onderscheiden, t.w.: (1) Door de leerkracht in de klas, (2) In de klas met hulp van collega's uit de school, (3) Buiten de klas, (4) Met hulp van externen van buiten de school, c.q. het eigen bestuur of wijk. Indien expertise van het samenwerkingsverband of andere ketenpartners noodzakelijk is wordt gesproken van extra (zware) ondersteuning (ondersteuningsniveau 5).

3.2 Aanwezige expertise

- Rekencoördinator – opleiding tot rekencoördinator
- Taalcoördinator – opleiding tot taalcoördinator
- Gedragsspecialist – Master SEN
- Basis orthopedagoog – Master Orthopedagogiek
- Leerkrachtondersteuner met veel ervaring in het SBO
- WISH-trainer – opleiding tot WISH trainer
- Weerbaarheidstrainer – opleider Rots en Water
- Motorisch remedial teacher – opleiding tot MRT
- Trainer Groepsgeluk
- Schoolleider opgeleid tot Psychodynamisch schoolleider

3.3 Professionalisering van medewerkers

[2022-2023]

- Opleiding tot intern vertrouwenspersoon - leerkracht specifiek
- Opleiding MLI - leerkracht specifiek
- Professionalisering professioneel gedrag - teambrede scholingsmomenten wekelijks door innovatiespecialist Ellen Vos
- Basistraining GroepsGeluk - leerkracht specifiek - ter ondersteuning van groepsdynamiek schoolbreed
- Scholing Outdoor Learning - van directeur en één MT lid.
- Positie in het team, kwaliteit van de leerkracht door Edux - teambrede scholingsmomenten

[2023-2024]

- Communiceren met ouders door Edux - teambrede scholing
- Training Mindfulness voor kinderen - leerkracht specifiek - schoolbrede inzet
- Scholing Outdoor Learning door lectoraat Fontys - voor het gehele team
- Post HBO iCoach opleiding - leerkracht specifiek
- Filosofie en Leiderschap- voor schoolleider
- Begeleiding taalcoördinator door expertisepunt taal Signum
- Informele scholing door collegiale consultatie collegascholen

[2024-2025]

- Opleiding tot taalcoördinator - leerkracht specifiek
- Opleiding MLI - leerkracht specifiek
- Professionalisering leerkrachthandelen - teambrede en individuele scholingsmomenten maandelijks door innovatiespecialist
- Professionalisering hoog- en meerbegaafdheid - teambrede scholingsmomenten door experts vanuit Expertisepunt Hoog- en Meerbegaafdheid Signum

4. Organisatie ondersteuningsstructuur

De organisatie van de ondersteuningsstructuur wordt per 'probleem' beschreven aan de hand van de 5 ondersteuningniveaus zoals beschreven in paragraaf 3.1

4.1 Leer- en ontwikkelingsproblemen

Leer en ontwikkelingsproblemen worden gesignaleerd door middel van verschillende cycli in de klas. Ten eerste is er de zeer korte cyclus waarbij de leerkracht tijdens de les bekijkt of de leerling het leerdoel heeft bereikt. Wanneer het leerdoel nog niet bereikt is, wordt er een interventie ingezet zodat het leerdoel alsnog bereikt wordt. De middellange cyclus is het gebruik van methode gebonden toetsen voor de vakken rekenen en taal. Aan de hand van deze toetsen wordt getoetst of de leerlingen de leerdoelen van de afgelopen periode hebben gehaald. Wanneer er nog doelen niet behaald zijn, wordt er een interventie ingezet om de doelen te bereiken. De lange cyclus zijn de methode-onafhankelijke

toetsen. Op De Ontluiking is er voor gekozen om methode-onafhankelijk te toetsen met de toetsen van het IEP Leerlingvolgsysteem. De toetsgegevens worden door de leerkracht geanalyseerd en samen met de intern begeleider wordt er een groepsplan opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de trend van de resultaten van de leerling. Wanneer blijkt dat een leerling onvoldoende groei heeft laten zien in een bepaalde periode, wordt de periode geanalyseerd en wordt er een interventie ingezet. Deze interventie wordt beschreven in het groepsplan. Blijken de uitgevoerde interventies niet te voldoen en blijft een leerling leerdoelen niet bereiken, dan wordt er in overleg met de intern begeleider een alternatief programma vastgesteld. Het gaat hierbij niet alleen om ontwikkelingsachterstanden, maar ook om ontwikkelingsvoorsprongen. De werkwijze geldt daarbij hetzelfde waarbij een leerling zoveel mogelijk verbonden blijft met de eigen groep ten behoeve van zijn of haar sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor het signaleren van dyslexie en dyscalculie verwijzen wij u naar ons protocol dyslexie en dyscalculie.

(1) Door de leerkracht in de klas

De leerling volgt hetzelfde programma als de andere leerlingen maar krijgt verlengde instructie. Dit wordt uitgevoerd binnen de groep.

(2) In de klas met behulp van collega's uit de school

De intern begeleider volgt de ontwikkeling van de leerlingen in de lange cyclus en denkt mee over in te zetten interventies. Blijkt een leerling een dermate achterstand opgelopen te hebben dat ze het niveau van de instructie niet meer kunnen volgen, dan wordt er gezocht naar een 'reparatiemogelijkheid' zodat de leerling op den duur weer mee kan doen met de rest van de klas. Hierbij worden ook de reken- en taalspecialist ingezet om vanuit hun expertise mee te denken.

(3) Buiten de klas

Als het niveau van de leerling voor een bepaald vak achter blijft, dan zijn er twee mogelijkheden die ingezet kunnen worden.

1. Klassen stemmen onderling af zodat de leerling mee kan doen met de lessen van een groep lager of hoger. Het niveau van de instructie van die groep past dan beter bij de ontwikkeling van deze leerling. In deze groep wordt er opnieuw geëvalueerd volgens de drie cycli (kort, middellang en lang). De eigen groepsleerkracht blijft procesbegeleider.
2. De leerling wordt op vooraf afgesproken momenten uit de groep gehaald door een leerkrachtondersteuner of leerkracht met begeleidingstaken voor instructie op het eigen niveau. De verwerking van de instructie is dan in de klas. Hier kan voor gekozen worden voor zowel een 'reparatieopdracht' als voor het begeleiden voor lange tijd.

(4) Met hulp van externen buiten de school

Wanneer blijkt dat er vanuit De Ontluiking niet voldoende expertise is om een leerling te begeleiden op het gebied van leer- of ontwikkelingsproblemen wordt het ondersteuningsteam ingeschakeld. Het ondersteuningsteam adviseert de school over andere mogelijke interventies of gebruiken het eigen netwerk of expertise om de juiste begeleiding te bieden.

(5) Expertise samenwerkingsverband en/of andere ketenpartners

Wanneer blijkt dat er vanuit De Ontluiking in samenwerking met het ondersteuningsteam niet voldoende expertise is om een leerling te begeleiden op het gebied van leer- of ontwikkelingsproblemen doet de intern begeleider een aanvraag voor consultatie en advies bij het samenwerkingsverband. Blijkt vanuit het overleg met het samenwerkingsverband en ouders dat er specialistische hulp ingeschakeld dient te worden om deze leerling op

De Ontluiking te kunnen begeleiden, dan vraagt de school een arrangement aan bij het samenwerkingsverband zodat specialistische hulp ingezet kan worden. Arrangementen worden periodiek met ouders en alle betrokkenen geëvalueerd en bijgesteld.

4.2 Problemen op het gebied van werkhouding

Leerlingen op De Ontluiking worden door de groepsleerkracht(en) begeleid in de ontwikkeling van de werkhouding en het zelfstandig werken. Er is wetenschappelijk bewezen dat zelfstandig verwerken van leerstof ervoor zorgt dat de leerstof in het langetermijngeheugen wordt geplaatst. Vanaf groep 3 wordt er gewerkt met een weektaak waarbij leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor het plannen van de taken en deze taken zelfstandig uitvoeren. Vaardigheden die passen bij de ontwikkeling van de werkhouding zijn voor De Ontluiking: de taakaanpak, het omgaan met uitgestelde aandacht, zelfstandig (door)werken, samenwerken en reflectie.

Alle leerlingen worden begeleid in de ontwikkeling van de werkhouding. Hulpmiddelen die daarbij voor alle leerlingen worden ingezet zijn een stoplicht en beloningssystemen die klassikaal worden ingezet. Het stoplicht wordt ingezet zodat leerlingen aan de kleur van het stoplicht kunnen zien of zij mogen samenwerken of toch zelfstandig de opdrachten dienen te verwerken. Om leerlingen betrokken te houden worden er door de leerkrachten energizers ingezet tussen de lessen door.

(1) Door de leerkracht in de klas

De leerkracht observeert en ondersteunt de leerlingen in hun ontwikkelingen ten aanzien van de werkhouding. De werkhouding van de leerlingen wordt periodiek met de ouders van de leerlingen besproken tijdens de ouder-kindgesprekken.

Mocht een leerling meer begeleiding nodig hebben in zijn of haar ontwikkeling op het gebied van de werkhouding, dan kunnen leerkrachten er voor kiezen om de hoeveelheid werk aan te passen naar een hoeveelheid die voor de leerling beter te behappen is. Er wordt dan gekozen voor kwaliteit boven kwantiteit, "wat we doen, doen we goed." Daarnaast kan er door de leerkracht voor gekozen worden om visueel te maken hoeveel tijd een leerling nog heeft voor een bepaalde taak. Dit wordt gedaan met een time-timer.

Leerkrachten kunnen er ook voor kiezen om leerlingen extra te belonen wanneer zij moeite hebben met het afmaken van de leertaak omdat zij bijvoorbeeld snel afgeleid zijn. Dit gebeurt dan middels een persoonlijk beloningssysteem.

(2) In de klas met behulp van een collega

Wanneer een leerling uitvalt op een van de vaardigheden die horen bij de werkhouding, wordt de leerling eerst geholpen door de groepsleerkracht. Blijkt dit niet voldoende, dan wordt er overlegd met een collega en/of de intern begeleider. Zij adviseren de leerkracht om hulpmiddelen ten behoeve van de leerling in te zetten. Een voorbeeld van een hulpmiddel is de beertjes van Meichenbaum.

Bij hulpvragen van de leerkracht komt de intern begeleider observeren in de klas en die geeft handelingsadvies aan de leerkracht(en).

(3) Buiten de klas

Op het gebied van het ontwikkelen van werkhouding wordt er zoveel mogelijk in de situatie, en dus in de klas geoefend. Buiten de klas kunnen er door medewerkers van de school (IB-er, leerkracht met individuele begeleidingstaken of leerkrachtondersteuner) korte trajecten worden opgestart waarbij stappenplannen worden opgesteld en reflectiegesprekken met de leerling. Met behulp van externen buiten de school.

Bij een enkele leerling kan het voorkomen dat een schooldag zodanig meer energie kost dan de rest van de groep dat er voor gekozen wordt om extra rustmomenten in de dag in te bouwen. Deze rustmomenten zijn dan buiten de klas. Het kindcentrum heeft hier een speciale ruimte voor ingericht, namelijk de 'snoezelruimte'.

(4) Expertise samenwerkingsverband en/of andere ketenpartners

Bij vermoedens van verdere problematiek die zichtbaar is vanwege een verstoorde ontwikkeling van de taakwerkhouding wordt er een overleg gepland met het ondersteuningsteam. Het ondersteuningsteam kan ouders verwijzen voor verder onderzoek waarvan handelingsadvies door de school, voor zover mogelijk, worden uitgevoerd of er verdere aanvragen bij het samenwerkingsverband dienen te worden gedaan.

(5) Expertise samenwerkingsverband en/of andere ketenpartners

Wanneer De Ontluiking handelingsadvies van externe partners nodig heeft op het gebied van

werkhouding wordt er, altijd in overleg met ouders, externe hulp ingeschakeld. Externe hulp zal in de ontwikkeling van de werkhouding vooral adviezen zijn van een orthopedagoog van het samenwerkingsverband. De school vraagt dan bij het samenwerkingsverband voor consultatie en advies.

Blijkt uit de consultatie en/of adviesgesprek dat er meer ondersteuning gewenst is op de school dan wordt er een arrangement aangevraagd bij het samenwerkingsverband. Een arrangement betekent dat er externe, specialistische hulp ingeschakeld kan worden op de school. Externen van buiten die school die ondersteunen in de ontwikkeling op het gebied van werkhouding komen zoveel mogelijk in de klas werken en geven direct feedback op de werkhouding van de leerling. Aan externe begeleiders wordt op dit gebied gevraagd om te werken met stappenplannen waarbij de leerkracht dit stappenplan direct kan overnemen zodat er ook in situaties waarbij er geen externe hulp is gewerkt wordt aan de ontwikkeling van de juiste werkhouding.

4.3 Problemen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling

Leerlingen op De Ontluiking worden door de leerkrachten begeleid in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Een handvat voor de leerkrachten hierbij is de methode de Vreedzame school. Deze methode wordt gebruikt om lessen SOVA (sociale vaardigheden) te geven aan de leerlingen. Tweemaal per jaar worden er vragenlijsten van de methode ingevuld door leerlingen (vanaf groep 5) en leerkrachten. Aan de hand van de vragenlijsten kan er op groepsniveau een analyse worden gemaakt en kunnen er groepsdoelen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling worden opgesteld.

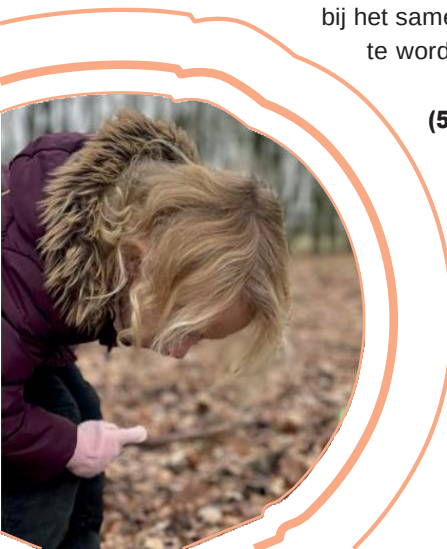
In groep 5/6 krijgen alle leerlingen het aanbod van WISH. WISH is een leerprogramma voor weerbaarheid dat wordt gegeven op alle basisscholen in 's-Hertogenbosch en omgeving. Het programma wordt begeleid door een daarvoor getrainde leerkracht die ook werkzaam is op KC De Ontluiking.

(1) Door de leerkracht in de klas

De leerkracht observeert en ondersteunt de leerling met zijn sociaal emotionele ontwikkeling. Tijdens momenten in de klas dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft wordt die geboden of worden situaties uitgelegd.

(2) In de klas met behulp van een collega.

Als de leerkracht vragen heeft over de sociaal emotionele ontwikkeling van een leerling, bespreekt de leerkracht dit met ouders en de intern begeleider of de gedragsspecialist. Samen bekijken zij hoe ze aan de onderwijsbehoeften van de leerling kunnen voldoen zodat de leerling zich optimaal kan ontwikkelen.

(3) Buiten de klas

Voor enkele onderdelen van de sociaal-emotionele ontwikkeling heeft de school weerbaarheidstraining. Weerbaarheidstraining wordt door de gymleerkracht gegeven in kleine groepen tijdens schooltijd.

De Ontluiking biedt leerlingen die extra ontspanningsmomenten nodig hebben, de kans om extra te ontspannen. Dit is uiteraard in overleg met de leerkracht en ouders, daarnaast zijn extra ontspanningsmomenten altijd onder toezicht van een medewerker van de school. De school heeft hiervoor een ontspanningsruimte ingericht. Tevens wordt regelmatig gebruikgemaakt van de schooltuin waar kinderen kunnen knuffelen met de konijnen of kunnen ontspannen in de hangmat tussen de kruiden.

(4) Met behulp van externen buiten de school

De Ontluiking zoekt de samenwerking met externe partners wanneer zij in overleg met ouders niet weten hoe ze aan de onderwijsbehoeften op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling kunnen voldoen. Deze leerlingen worden aangemeld voor een bespreking met het ondersteuningsteam. Vanuit het overleg met het ondersteuningsteam worden er nieuwe onderwijsbehoeften ingezet of het ondersteuningsteam verwijst naar externe trainingen. Het regionaal trainingscentrum biedt verschillende trainingen aan, deze worden besproken met ouders. Een voorbeeld hiervan is de training Rots & water.

(5) Expertise samenwerkingsverband en/of andere ketenpartners

Het samenwerkingsverband wordt in eerste instantie gevraagd voor consultatie en advies en aan de hand van de adviezen. Een voorbeeld van consultatie en advies is dat de orthopedagoog van het samenwerkingsverband komt observeren en tips geeft aan de klas om aan de juiste onderwijsbehoeften te voldoen. Kan de leerkracht of school dit zelf organiseren dan wordt er weer afgeschaald naar een lager ondersteuningsniveau. Kan de school zelf de onderwijsbehoeften niet bieden en is daar externe expertise voor nodig, dan vraagt de school een arrangement aan bij het samenwerkingsverband.

4.4 Problematieken op het gebied van specifieke gedragskenmerken

Specifieke gedragskenmerken worden in eerste instantie door de leerkracht gezien in de klassensituatie. Leerkrachten zijn erin getraind leerlingen aan te spreken op ongewenst gedrag en het belonen van gewenst gedrag.

(1) Door de leerkracht in de klas

De leerkracht observeert specifiek gedrag van de leerling en de ondersteuningsbehoeften die daaruit voortvloeien. Naar aanleiding van de ondersteuningsbehoeften past de

leerkracht het eigen handelen aan of maakt keuzes ten behoeve van de veiligheid van de leerling en/of de klas.

(2) In de klas met behulp van een collega

Wanneer de leerkracht specifiek opvallend gedrag vaker observeert, wordt er overlegd met de intern begeleider of de interne gedragsspecialist. Zij komen observeren in de situatie waar het specifieke gedrag voorkomt zodat zij met de leerkracht kunnen sparren over ondersteuningsbehoeften van de leerling.

(3) Buiten de klas

Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedragskenmerken worden zoveel mogelijk in de klas begeleid en wordt er direct feedback gegeven op het gedrag. Mocht het voor de ontwikkeling en/of veiligheid van de leerling of groep beter zijn als er op momenten buiten de klas begeleiding is, dan wordt daar zorg voor gedragen. Deze zorg wordt dan verzorgd door de intern begeleider, interne gedragsspecialist, een leerkracht met individuele ondersteuningstaken of de leerkrachtondersteuner.

(4) Met behulp van externen buiten de school

De Ontluiking zoekt de samenwerking met externe partners wanneer zij in overleg met ouders niet weten hoe ze aan de onderwijsbehoeften op het gebied van specifieke gedragskenmerken van de leerling kunnen voldoen. Deze leerlingen worden aangemeld voor een bespreking met het ondersteuningsteam. Vanuit het overleg met het ondersteuningsteam worden er nieuwe onderwijsbehoeften ingezet of het ondersteuningsteam verwijst naar externe trainingen. Het regionaal trainingscentrum biedt verschillende trainingen aan op het gebied van specifieke gedragskenmerken. Mocht er verder onderzoek nodig zijn naar specifieke ondersteuningsbehoeften dan kan het ondersteuningsteam ouders verder verwijzen naar organisaties die deze onderzoeken uit kunnen voeren. Blijken de adviezen van het ondersteuningsteam niet voldoende, dan wordt er opgeschaald naar niveau 5.

(5) Expertise samenwerkingsverband en/of andere ketenpartners

Het samenwerkingsverband wordt in eerste instantie gevraagd voor consultatie en advies. Een voorbeeld van consultatie en advies is dat de orthopedagoog van het samenwerkingsverband komt observeren en tips geeft aan de school om aan de juiste onderwijsbehoeften te voldoen. Kan de leerkracht of school dit zelf organiseren dan wordt er weer afgeschaald naar

een lager ondersteuningsniveau. Kan de school zelf de onderwijsbehoeften niet bieden en is daar externe expertise voor nodig, dan vraagt de school een arrangement aan bij het samenwerkingsverband.

4.5 Problematieken in het domein van de thuissituatie

Leerlingen waarvan er problemen in de thuissituatie bekend zijn worden door de leerkracht extra goed gevolgd in de klas. Zij doen dit door meer dan met andere leerlingen een individueel gesprek met de leerling aan te gaan. De school heeft een wettelijke signaleringsverplichting op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling en gebruikt daarvoor een eigen meldcode zoals opgenomen in de bijlage. De school voelt een grote verantwoordelijkheid in het bieden van een veilige basis voor alle leerlingen.

Ouders met opvoedvragen kunnen ook bij het kindcentrum terecht. Het kindcentrum heeft een ondersteuningsteam dat bestaat uit de schoolmaatschappelijkwerkerster en de jeugdverpleegkundige vanuit de GGD. Zij worden betrokken bij vragen omtrent opvoedproblemen en beschikken over een zeer groot netwerk van hulpverleningsinstanties voor ouders/verzorgers. KC De Ontluiking werkt daarnaast samen met de wijkagent.

Er is een interne vertrouwenspersoon waar leerlingen met verhalen over problemen in de thuissituatie terecht kunnen. Deze vertrouwenspersoon heeft een cursus gevolgd om deze taak uit te mogen voeren. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon vanuit het bestuur Signum. De vertrouwenspersoon is de eerste opvang van leerlingen die advies nodig hebben. De vertrouwenspersoon bekijkt of hij/zij zelf een oplossing kan bedenken samen met de leerling, anders informeert de vertrouwenspersoon de leerling over andere mogelijkheden. Zie hiervoor de kwaliteitskaart interne vertrouwenspersoon.

4.6 Problematieken die gerelateerd zijn aan fysieke en medische kenmerken

Voor leerlingen die bekend zijn met fysieke of medische problemen wordt er voor zover mogelijk maatwerk geboden. De school moet hierbij wel rekening houden met de mogelijkheden van het gebouw. Het gebouw is geheel gelijkvloers.

Zoals hierboven al vermeld wordt er vooral gekeken naar maatwerk. Het kindcentrum overlegt met therapeuten en past de onderwijssetting zoveel als mogelijk aan naar de behoeften van het kind. Voorbeelden van aanpassingen zijn dat er door de therapeut aangepast schoolmeubilair wordt geplaatst; er vergrote werkbladen worden gekopieerd of extra ontspanningsmomenten worden gerealiseerd.

Daarnaast heeft het De Ontluiking ervaring in het verzorgen van symbiosetrajecten met het speciaal onderwijs en expertisecentra, zoals De Mytyschool Gabriël en Kentalis. Hierbij krijgt de leerling deels aanbod op de ene school en deels op de andere school.

Voor leerlingen met grof motorische problemen is de vakleerkracht bewegingsonderwijs een belangrijke schakel in de school. De vakleerkracht observeert tijdens de reguliere gymlessen en volgt de motorische ontwikkeling. Bij kleine hiaten in de ontwikkeling wordt er MRT aangeboden tijdens schooltijd door dezelfde vakleerkracht.

Het kindcentrum is een gezond kindcentrum en zet zich in tegen overgewicht bij kinderen. Kinderen waarbij extra beweging belangrijk is, wordt er gymplus aangeboden tijdens schooltijd door de vakleerkracht. Daarnaast worden er gedurende het schooljaar enkele kooklessen gegeven waarbij gezonde voeding aan bod komt.

Uiteraard wordt er altijd in overleg met ouders gehandeld en worden zorgen besproken.

5. Grenzen aan zorg

KC De Ontluiking is een kindcentrum met een groot gemeenschapsgevoel, iedereen mag en kan zichzelf zijn. De school telt op het moment van schrijven bijna 100 leerlingen waardoor er vergeleken met andere scholen veel ruimte is voor persoonlijke aandacht. Daarnaast heeft de school relatief veel medewerkers met ruime ervaring in het speciaal basisonderwijs. De school is zich er bewust van dat het voor enkele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften een passende plek is. Het gevolg hiervan is dat het kindcentrum aan bepaalde onderwijsbehoeften kan voldoen waar reguliere middelbare scholen (nog) niet aan kunnen voldoen. Hierdoor is er relatief een grotere uitstroom naar het voortgezet speciaal onderwijs dan bij andere regulier onderwijsscholen.

Het komt voor dat een leerling dermate specifieke of specialistische onderwijsbehoeften heeft dat het kindcentrum niet aan deze behoeften kan voldoen. Leerlingen worden dan in overleg met ouders en het samenwerkingsverband verwezen naar een beter passende regulier onderwijsschool of het speciaal onderwijs. Het is complex om de grenzen van zorg te beschrijven omdat het kindcentrum vanuit haar visie voor alle kinderen een mooie plek wilt zijn. De rol van ouders/verzorgers is ook zeer belangrijk als het gaat om leerlingen met extra ondersteuning. Het is van belang dat de driehoek ouders, leerling, school in tact blijft gedurende ondersteuningsprocessen.

Bij aanmeldingen van leerlingen en verwijzingen gelden de volgende grenzen:

- De veiligheid van de leerling kan niet gegarandeerd worden
- De veiligheid van de leerlingen in de groep kan niet gegarandeerd worden
- De veiligheid van medewerkers kan niet gegarandeerd worden
- Het gebouw moet dermate grote aanpassingen doen om toegankelijkheid passend te maken (denk hierbij aan het vergroten van deuropeningen of verzorgingsruimte)
- De leerling heeft structureel langdurige individuele begeleiding nodig zonder zichtbaar te ontwikkelen
- De leerling heeft dermate specialistische begeleiding nodig die niet georganiseerd kan worden door externen.
- De leerling moet zowel cognitief als sociaal emotioneel leerbaar zijn om onderwijs te kunnen volgen op De Ontluiking
- De leerling moet dermate zijn/haar executieve functies kunnen ontwikkelen zodat hij/zij onderwijs kan volgen in heterogene groepen
- De leerling moet corrigeerbaar op gedrag door de leerkracht(en)
- De ouders/verzorgers hebben geen vertrouwen meer in het handelen van de school
- De zwaarte van de populatie zorgleerlingen in een klas. Bij te veel leerlingen met extra ondersteuning in een klas kan de school de extra ondersteuning niet garanderen waardoor het niet kan zorgen voor een ononderbroken ontwikkelingsproces.

6. Ambities

Kindcentrum De Ontluiking heeft de volgende ambities op het gebied van extra ondersteuning:

- Verder ontwikkelen van expertise binnen het team op het gebied van NT2 onderwijs, zodat het aanbod voor nieuwkomers nog sterker wordt.
- Inclusief onderwijs verzorgen, onze droom is dat we ieder kind kunnen aannemen en voor ieder kind passend aanbod kunnen verzorgen. We onderzoeken komend jaar welke expertise daartoe nog verder ontwikkeld moet worden.

7. Bijlagen

Kwaliteitskaart interne vertrouwenspersoon

1. De interne vertrouwenspersoon heeft tot taak:

- a. Ervoor te zorgen dat alle geledingen binnen de school voldoende worden geïnformeerd over taken, personen en bereikbaarheid betreffende de klachtenprocedure;
- b. De eerste opvang van en advies aan een leerling (of diens ouders) die geconfronteerd wordt met machtsmisbruik.
- c. Indien een leerling zelf bij de interne vertrouwenspersoon aanklopt in verband met machtsmisbruik, de ouders van de leerling te informeren, tenzij zwaarwegende belangen zich daartegen verzetten. Het informeren van de ouders gebeurt liefst met instemming van de leerling;
- d. Om niet aan waarheidsvinding te doen;
- e. In principe zo snel mogelijk door te verwijzen naar de externe vertrouwenspersoon (Mabel van der Laag), uiteraard alleen met instemming van de leerling (of diens ouders) en hierbij behulpzaam te zijn;
- f. Op verzoek van de externe vertrouwenspersoon te observeren of het indienen van een klacht negatieve consequenties heeft voor de leerling, diens ouders of andere betrokkenen;
- g. Nazorg te bieden;
- h. Kinderen te informeren (via het zogenoemde 'rondje langs de klassen') over machtsmisbruik en de hulp die o.a. de intern vertrouwenspersoon daarbij kan bieden;
- i. Een bijdrage te leveren aan de verbetering van het schoolklimaat in de vorm van (gevraagde of ongevraagd) adviezen op schoolniveau;
- j. Zich op de hoogte houden van ontwikkelingen op het gebied van preventie en bestrijding van machtsmisbruik.

2. De directie van de school zorgt voor laagdrempelige bereikbaarheid en stelt de interne vertrouwenspersoon in staat om binnen het taakbeleid van de school zijn/haar taak naar behoren te vervullen.

3. De interne vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van hetgeen haar/hem in het kader van haar/zijn werkzaamheden ter kennis komt. Deze plicht geldt niet ten opzichte van het bevoegd gezag als het gaat om een vermoeden van seksuele intimidatie (meld- en aangifteplicht) en ten opzicht van de leerling en diens ouders, de externe vertrouwenspersoon, de klachtencommissie, gerechtelijke autoriteiten en artsen.

De geheimhouding vervalt niet na beëindiging van de taak als intern vertrouwenspersoon.

4. De intern vertrouwenspersoon is voor de uitvoering van haar/zijn functie uitsluitend functionele verantwoording verschuldigd aan het bevoegd gezag.

5. De intern vertrouwenspersoon kan uit hoofde van de uitoefening van deze taak niet worden ontslagen, disciplinair gestraft of in haar/zijn eigenlijke functie anderszins benadeeld worden.

6. De intern vertrouwenspersoon kan van haar/zijn taak ontheven worden als er sprake is van grove nalatigheid of fouten in haar/zijn functioneren als interne vertrouwenspersoon.

7. De interne vertrouwenspersoon die haar/zijn taak wil beëindigen, doet dat door een schriftelijke mededeling aan het bevoegd gezag met een afschrift aan de directie van haar/zijn school en zorgt voor overdracht aan haar/zijn opvolger.

Afspraken binnen onze school:

- Aan het begin van het schooljaar maakt de intern vertrouwenspersoon een 'rondje' langs de klassen.
- Er is een brievenbus zichtbaar in de school aanwezig waarin leerlingen hun briefje kunnen posten aan de intern vertrouwenspersoon.
- De intern vertrouwenspersoon is niet beschikbaar ter ondersteuning van personeelsleden met klachten. Zij kunnen terecht bij de externe vertrouwenspersoon (Hans Asbreuk of Bart van Summeren).

De intern vertrouwenspersoon evalueert ieder jaar deze kwaliteitskaart en past deze indien nodig aan. Wijzigingen worden gedeeld met het team.

Meld- en aangifte plicht voor het onderwijs

Meld- en aangifte plicht voor het onderwijs

Elk personeelslid is verplicht om het geringste vermoeden van een zedenmisdrif op school te melden bij het bestuur, dat na overleg met de vertrouwensinspecteur kan worden verplicht om aangifte te doen bij de politie/justitie.

- Personeelslid/intern vertrouwenspersoon
- Geringste vermoeden van zedenmisdrif (ontucht, aanranding, verkrachting, kinderporno, grooming)
- Slachtoffer: minderjarige leerling
- Verdachte: met taken belast persoon
- Melden bij bevoegd gezag
- Overleg met vertrouwensinspecteur (0900-111 3 111)
- Redelijk vermoeden van strafbaar feit
- Informeren van (ouders van) klager en aangeklaagde
- Aangifte bij justitie/politie

Klachtenregeling

Bij klachten over ongewenste omgangsvormen op school, zoals pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld, kunnen ouders en medewerkers de directie van school benaderen of een beroep doen op ondersteuning door de interne vertrouwenspersoon van de school.

De school kent ook externe vertrouwenspersonen.

- Stichting Signum
 - Mabel van der Laag (voor ouders), tel: 06-38162603, e-mail: vertrouwenspersoon.ouders@signumonderwijs.nl
 - Magda van der Meijden (voor personeel), e-mail: vertrouwenspersoon.personeel@signumonderwijs.nl
 - Vertrouwenswerk.nl, Annelies de Waal (voor ouders), tel: 06-33646887 e-mail: anneliesdewaal@vertrouwenswerk.nl

Overige klachten en problemen

Wanneer het gesprek met de leerkracht en de schoolleiding niet tot de gewenste oplossing leidt, kan de klacht worden voorgelegd aan het College van Bestuur:

- Stichting Signum
 - College van bestuur
 - Postbus 104, 5240 AC Rosmalen
 - Tel: 073-8507800

Onafhankelijke klachtencommissie

Als een probleem niet op een bevredigende manier is opgelost binnen school en stichting, kan er voor een objectief onderzoek worden gekozen bij onze klachtencommissie van stichting KOMM

- T.a.v. Ambtelijk secretarissen Regio Midden/Oost
 - Mevr. Mr. M.A.M. Arends-Deurenberg
 - Postbus 1040, 5602 BA Eindhoven
 - Telefoon: +31 (0)6 15884973
 - E-mail: m.arends@komm.nl

Tijdperspectief bij calamiteiten ongewenst gedrag

Tijdperspectief bij calamiteiten ongewenst gedrag

De eerste drie minuten

- Sta de melder rustig en neutraal te woord;
- Probeer een beeld te vormen over inhoud; aard en ernst van de situatie;
- Noteer alles wat verteld wordt en opvalt in feitelijke bewoordingen;
- Meld de situatie bij de aangewezen personen (directie, bestuur, externe vertrouwenspersoon).

De eerste drie uur

- Het bestuur formeert een crisisteam;
- Het crisisteam maakt taak- en rolverdeling;
- Contact met de vertrouwensinspecteur;
- Verzoek om ondersteuning aan externe vertrouwenspersoon.

De eerste drie dagen

- Inwinnen advies bij politie;
- Gesprek met slachtoffer en zijn/haar ouders;
- Gesprek met beschuldigde en op non-actiefstelling;
- Informeren van het team

De eerste drie weken

- Eventueel overleg met hulpverlenende instanties;
- Eventuele vervolggesprekken;
- Informatie aan niet direct betrokken ouders.

De eerste drie maanden

- (afrondend) te treffen maatregelen;
- Beslissing rond definitieve non-actiefstelling;
- Verdere informatie aan direct en niet direct betrokkenen;
- Volgen van evt. procedure bij klachtencommissie;
- Volgen van evt. traject bij politie/justitie;
- Evaluatie

De eerste drie jaar

- Volgen van evt. gerechtelijke procedure;
- Vervolg informatie aan direct en niet direct betrokkenen;
- Slotrapportage.

Vlaggensysteem

De kern van het vlaggensysteem is:

1. Het adequaat beoordelen van seksueel (grensoverschrijdend) gedrag;
2. Het bespreekbaar maken van dat gedrag met andere professionele opvoeders en met de kinderen zelf;
3. Het geven van een adequate pedagogische reactie.

Het vlaggensysteem hanteert zes criteria voor gezond seksueel gedrag en een normatieve lijst om seksueel gedrag in te schatten.

De zes criteria zijn:

1. Wederzijdse toestemming
2. Vrijwilligheid (afwezigheid van dwang)
3. Gelijkwaardigheid

4. Leeftijds- en ontwikkelingsadequaat (komt voor bij minstens 20% van de kinderen)
5. Contextadequaat/passend bij de situatie (het gedrag stoort niemand, de privacy wordt gerespecteerd);
6. Zelfrespect (respect voor de eigen persoonlijke integriteit, niet beschadigend voor de persoon zelf).

De normatieve lijst is een tabel waarin voorbeelden van seksuele activiteiten en gedragingen per leeftijdscategorie (0 tot 18 jaar) staan beschreven. Op basis van de zes criteria wordt bepaald of het gedrag aanvaardbaar is (groene vlag), licht seksueel grensoverschrijdend (gele vlag), ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag (rode vlag) of zwaar seksueel grensoverschrijdend gedrag (zwarte vlag).

'Rondje' langs de klassen

Aan de volgende criteria dient voorlichting(smateriaal) voor kinderen te voldoen:

- De volgende vier thema's dienen herkenbaar aanwezig te zijn, liefst in combinaties:
 - Leuke en vervelende geheimen;
 - Leuke en vervelende aanrakingen;
 - 'NEE' zeggen mag;
 - Bij wie kun je terecht als 'NEE' zeggen niet helpt.
- Gebruik ondersteuning (boeken, audiovisueel materiaal) dat past bij de leeftijd, dat dingen bij de naam noemt zonder dreigend en bangmakend te worden.
- Betrek eigen leerkracht bij de voorbereiding van je bezoek en bij de nazorg.

- Bespreek met de leerkracht welke kinderen ze speciaal in de gaten wil houden als jij met de kinderen bezig bent en koppel het aan elkaar terug als er iets opvalt.
- Wees voorbereid op spontane onthullingen over bijv. pesten of de thuissituatie. Als het nodig is, neem je het kind apart en neemt de leerkracht de klas weer over. Of je maakt een algemene opmerking tegen het kind en de hele klas en zorgt dat je op zéér korte termijn er met het kind individueel op terug komt.
- Zorg voor variatie in je aanbod in de loop der jaren.

Kindcentrum
de Ontluiking

Luyckershofke 33

5243 WC Rosmalen

073 - 84 425 80

info@kcdeontluiking.nl

Waar grote
vormen ontstaan

